

Marcel Lalkovič:
BIBLIOGRAFIA SPRAVODAJA SSS
Ročníky 1970 – 2009 (I. – XL.)
 Slovenská speleologická spoločnosť,
 Liptovský Mikuláš 2011,
 formát 15,5 × 22,7 cm, 231 strán
 ISBN 978-80-970734-0-4
 Cena 10 €

V lete roku 2011 vyšla v náklade 200 výtlačkov Bibliografia Spravodaja Slovenskej speleologickej spoločnosti od jeho založenia v roku 1970 do čísla 4, 2009. Autor tejto užitočnej jaskyniarскеj pomôcky Marcel Lalkovič v nej spracoval 139 čísel nášho periodika, ktoré za toto obdobie vyšli. Do tlače publikáciu redakčne pripravil B. Kortman a graficky upravil J. Kasák.

V predslove autor približuje vznik a vydávanie Spravodaja, cenná je tabuľka s rokmi, číslami jeho vydania a názvami, ktoré sa často (5 ×) menili (Spravodaj, Spravodajca, Jaskyniar). V zozname článkov (2549) sú zaradené všetky príspevky, kurzívou je za názvom prís-

pevku uvedená krátka anotácia. Nasledujú registre k zoznamu článkov, a to menný, lokalitný a vecný register. Súpis plánov jaskýň v druhej časti publikácie obsahuje 1325 položiek; ich vyhľadávanie uľahčuje názvový register jaskýň, ktorý bibliografiu uzatvára.

Toto veľmi užitočné dielo určite ocení každý, kto hľadá článok v Spravodaji a nechce strácať drahocenný čas. Okrem toho v ňom nájde údaje o ilustráciách a iných náležitostiach súvisiacich s jednotlivými článkami vrátane jaskynných plánov, ako aj ďalšie potrebné informácie. Na hodnote diela neuberajú ani drobné chyby,

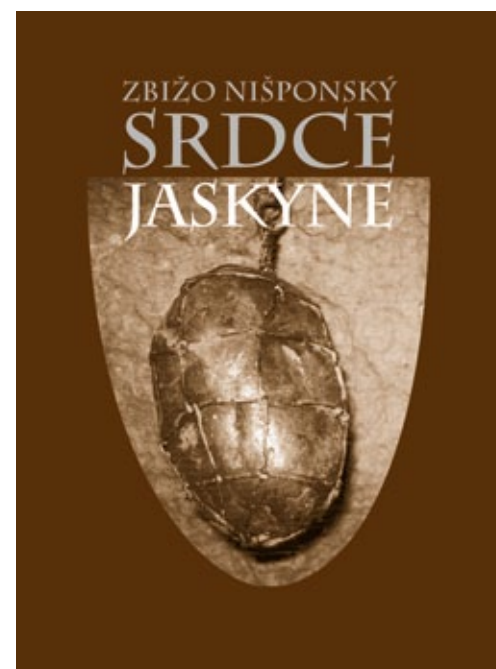
Rok	Názov bulletinu	Vydané čísla	Formát bulletinu
1970	Spravodaj SSS	1, 2, 3 - 4	A5
1971		1, 2, 3, 4, 4	
1972		1, 2, 3, 4	
1973		1, 2, 3, 4	
1974		1, 2, 3, 4	
1975		1, 2, 3, 4	
1976		1, 2, 3, 4	
1977		1, 2, 3, 4	
1978		1, 2, 3, 4	
1979		1, 2, 3, 4	
1980		1, 2, 3, 4	
1981		1, 2, 3, 4	
1982		1, 2, 3, 4	
1983		1, 2, 3, 4	
1984		1, 2 - 3, 4	
1985		1 - 2, 3 - 4	
1986		1 - 2, 3 - 4	
1987	1 - 2		
1988	1 - 2		
1989	Spravodajca SSS	1, 2	cca B5
1990	Spravodajca SSS	1	cca B5
1991	Jaskyniar	1	cca B5
1992	Spravodajca SSS	1, 2	cca B5
1993	Spravodaj SSS	1, 2, 3, 4	
1994		1, 2, 3, 4	
1995		1, 2, 3, 4	
1996		1, 2, 3, 4	
1997		1, 2, 3, 4	
1998		1, 2, 3, 4	
1999		1, 2, 3, 4	
2000		1, 2, 3, 4	
2001		1, 2, 3, 4	
2002		1, 2, 3, 4	
2003		1, 2, 3, 4	
2004		1, 2, 3, 4	
2005		1, 2, 3, 4, m. č.	
2006		1, 2, 3, 4	
2007		1, 2, 3, 4	
2008		1, 2, 3, 4	
2009		1, 2, 3, 4	
			Zmenšený formát B5

Tabuľka z bibliografie s prehľadom vydávania od roku 1970 a vývojom názvu periodika

ktoré sa v tejto rozsiahlej práci vyskytujú; napríklad v mennom registri BOTVINKIN, A. D. má byť miesto 1887 číslo 1877 alebo pri čísle literatúry 1888 má byť druhý autor HUBEK, P. Bibliografia bola distribuovaná do všetkých skupín a klubov SSS, je možné zakúpiť ju aj na sekretariáte spoločnosti. Bude sprístupnená i v elektronickej forme.

Peter Holúbek

Zbižo Nišpónsky:
SRDCE JASKYNE
 Slovenská speleologická spoločnosť,
 Liptovský Mikuláš 2011, formát A5, mäkká väzba, 104 strán, ISBN 978-80-966963-9-0, cena 7 €

Náš priateľ Zbižo vydal pokračovanie svojich jaskyniarskych príbehov V zaplavených hlbínach pod Tisovským a Muránskym hradom. Mnohí sme sa na to veľmi tešili. Sú knihy, ktoré vám rezonujú v duši. Ja mám takých kníh mnoho. Čítam ich stále znova. Veľa z nich sa nejako viaže k môjmu obdobiu života, ktoré sa prekrýva s tým, o ktorom píše autor vo svojej knihe. Roky, keď sa z chlapca stáva muž, sú rozhodujúce. Ak sa tu niečo pokazí, môže byť

pokazené navždy. Zachrániť to môže už iba múdra milujúca žena.

Zbižove príbehy sú produktom veľkého šťastia, ktoré v tomto kritickom období života mal. Na strednej škole v Tisovci našiel všetko, čo potreboval. Profesor Kámen mu bol nielen vzorom, ale aj priateľom, s ktorým ho spájal spoločný cieľ. Získal tu i mnoho priateľov medzi spolužiakmi, s ktorými spolu našiel cestu von z Údolia duniacich kopýt. (To je jedna z tých kníh, ktoré čítam stále znova.)

Liberálne prostredie školy vytvorili českí „emigrovaní“ profesori. Na jednej strane prísni učitelia, na druhej strane schopní zahynúť v úžinách Michňovej priepasti. Príbeh o tom, ako profesor Béda modeluje z hlíny na dne Michňovej sochu Venuše podľa skice nahej profesorky matematiky a chlapci mu pomáhajú nosením hlíny, hovorí za všetko. Ak som ja mal takých profesorov na gymnáziu, tak ma od nich oddeľoval ostnatý drôt. Ako len Zbižovi závidím! Tisovec, Suché doly, jaskyne... sa mu stali domovom. S nedoliečenou prepichnutou obličkou necestoval z nemocnice domov, ale vrátil sa tam, kde mu teta Kožiaková natrie domáci chleba s maslom a čakajú ho priatelia jaskyniari.

Rozmýšľam nad tým, prečo som ja nezažil takéto príbehy. Tiež sme boli na gymnáziu skupina chlapcov jaskyniarov. Boli sme však odkázaní sami na seba. Nemali sme profesora Kámena a starší rožňavskí jaskyniari o náš rast nemali veľký záujem. Aj preto dodnes spomínam hlavne na A. Abonyiho, s ktorým som zažil ojedinelú akciu v Krásnohorskej jaskyni. Ako veľmi sme potrebovali, aby sa nás ujal. Nemali sme ani také šťastie ako tisovskí „priemyslováci“. Zbižo síce skončil dochrámaný po páde z trojnožky do závrhu a skoro ho zahlušila nálož dynamitu, ale všetci to nakoniec prežili. Naše začiatky poznačila smrť Petra Herényiho. Bolo to ako úder kladivom do skla. Všetko sa rozsypalo na márne kúsky. To sa už nikdy nemôže podariť poskladať naspäť.

A tak si znova čítam Zbižove jaskyniarske príbehy. Nastavujem a prepletám nimi vlastné. Rovnako ako sa Zbižovi Tisovský kras stal domovom, ani ja si neviem predstaviť svoj život bez planín a jaskýň Slovenského krasu. Vďaka Zbižovi sa však túžim vrátiť aj do Suchých dolov, hoci sám som tam nikdy nebol.

Jaro Stankovič